

Beter Laten/Beter Doen: passende zorg in de verpleging en verzorging | implementatieprojecten

Onderwerpen: Beter Laten/Beter Doen, verpleegkundig specialisten, verpleegkundigen, verzorgenden, passende zorg, implementatie, zeggenschap, evidence based practice

Deze subsidieronde bestaat uit 2 fases: een projectideefase en een uitgewerkte subsidieaanvraagfase.

LET OP: zie ook *subsidieoproep 'Beter Laten/Beter Doen: passende zorg in de verpleging en verzorging | overkoepelend project'* (zie [ZonMw subsidiekalender](#)). Gehonoreerde Beter Laten Beter Doen (BLBD) implementatieprojecten nemen verplicht deel aan een te honoreren overkoepelend project.

Datum geplaatst: **17 oktober 2023**

Deadline indienen projectidee: **12 december 2023, 14.00 uur**

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag: **7 mei 2024, 14.00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	2
2. Doel subsidieoproep.....	2
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	3
3.1. Voorwaarden	3
3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	3
3.1.2. Staatssteun voorkomen	4
3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden	4
3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?	5
3.1.5. Praktische voorwaarden.....	5
3.2. Verplichtingen	6
4. Beoordeling en prioriteitstelling	6
4.1. Beoordelingsprocedure	6
4.2. Specifieke relevantiecriteria	6
4.3. Algemene relevantiecriteria.....	7
4.4. Kwaliteitscriteria	7
4.5. Prioriteitstelling.....	9
4.6. Tijdpad.....	9
5. Indienen	9
5.1. Indiening via Mijn ZonMw.....	9
5.2. Tips.....	10
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag.....	10
5.4. Inhoudelijke vragen	10
5.5. Technische vragen	10
5.6. Downloads en links	10
Bijlagen	11
Bijlage: Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking	12

1. Samenvatting

Wie

Projectideeën kunnen worden ingediend door samenwerkingsverbanden in de sector Verpleging en Verzorging. Het samenwerkingsverband bestaat uit tenminste 1 of meerdere Nederlandse zorginstellingen¹ en 1 of meerdere Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht², aangevuld met 1 of meerdere (publiek gefinancierde) Nederlandse onderwijsinstellingen.

Waarvoor

Subsidie kan worden aangevraagd voor de (de-)implementatie van interventies voorkomend op de in juni 2023 opgeleverde [Beter Laten/Beter Doen Lijsten](#) (BLBD-lijsten). Daarbij wordt inzicht gegeven in waarom de BLBD-interventies nog niet zijn ge(de-)implementeerd en welke determinanten van invloed zijn op het succesvol (de-)implementeren van deze interventies. Ten slotte geven gehonoreerde projecten inzicht in hoe het werken volgens BLBD-interventies wordt ervaren, wat het werken volgens de BLBD-interventie oplevert én hoe het werken volgens BLBD-interventies duurzaam geborgd kan worden.

Wat

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 3.000.000,-. Het aan te vragen subsidiebedrag bedraagt per subsidieaanvraag maximaal € 250.000,-, inclusief btw, en de looptijd van de projecten is maximaal 24 maanden. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige spreiding van projecten over de verschillende zorgsectoren en BLBD-interventies. Projectideeën die BLBD-interventies (de-)implementeren in meerdere sectoren worden hoger geprioriteerd. Cofinanciering ter hoogte van 15% van het subsidiebedrag dat wordt aangevraagd is verplicht vanuit de bij het project betrokken zorginstellingen.

Wanneer

Online vragenuur	24 oktober 2023, 13.00uur
Deadline indienen projectidee	12 december 2023, 14.00 uur
Ontvangst advies programmacommissie	maart 2024
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	7 mei 2024, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	11 juni 2024
Deadline indienen wederhoor	28 juni 2024, 14.00 uur
Besluit	Eind september 2024
Uiterlijke startdatum	1 februari 2025

2. Doel subsidieoproep

Deze subsidieoproep draagt bij aan het realiseren van toekomstbestendige en passende verpleging en verzorging met aandacht voor de impact van verpleegkundige en verzorgende (V&V) interventies. Hiermee stimuleren we de implementatie van [passende zorg](#) binnen het domein van de verpleging en verzorging in 5 sectoren van de Nederlandse gezondheidszorg. Gestreefd wordt naar een evenwichtige verspreiding van projecten over de verschillende sectoren in de gezondheidszorg en BLBD-interventies.

Het doel is om:

Verpleging en verzorging interventies van de in juni 2023 opgeleverde [Beter Laten/Beter Doen Lijsten](#) (BLBD-lijsten) te (de-)implementeren in 5 sectoren van de gezondheidszorg.

Daarbij wordt inzicht gegeven in:

- Waarom de BLBD-interventies nog niet zijn ge(de-)implementeerd.
- Welke determinanten van invloed zijn op het succesvol (de-)implementeren van deze interventies. Denk hierbij bijvoorbeeld aan belemmerende/bevorderende factoren op het gebied van de organisatie, patiënt en professional (zeggenschap).
- Hoe het werken volgens de BLBD-interventie wordt ervaren door zorgprofessionals, zorginstellingen en patiënten.

¹ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

² Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

- d. Welke winst (in termen van effectiviteit, zeggenschap, kosten, tijd, duurzaamheid of leed) er te verwachten is door het toepassen van de BLBD-interventie(s). Laat bijvoorbeeld zien hoe de relatie met passende zorg gemaakt wordt door een inschatting te maken van de (financiële) opbrengsten van het werken volgens BLBD-interventies. Wat levert het werken volgens de BLBD-interventie op voor V&V-professionals, zorginstellingen, patiënten, wetenschap, onderwijs én de uitdagingen in de zorg zoals opgenomen in het [Integraal Zorgakkoord](#).
- e. Hoe het werken volgens BLBD-interventies duurzaam geborgd kan worden.

Projectideeën kunnen worden ingediend voor 1 of meerdere sectoren, namelijk:

1. geestelijke gezondheidszorg
2. verpleeghuiszorg
3. verstandelijk gehandicaptenzorg
4. wijkverpleging
5. ziekenhuiszorg

Doel van het programma Verpleging en Verzorging

Deze subsidieoproep is onderdeel van het programma Verpleging en Verzorging dat beoogt bij te dragen aan de professionalisering van de verpleegkundige en verzorgende beroepen, de aantrekkelijkheid van deze beroepen en de kwaliteit van zorg. Hiermee wordt met het ontwikkelen en toepassen van kennis gewerkt aan de oplossingen voor actuele uitdagingen in de Nederlandse gezondheidszorg. Meer informatie over het programma V&V vindt u op onze [programmapagina](#).

Deze subsidieoproep sluit aan op het uitgangspunt van [passende zorg](#). Het gaat om zorg die werkt, tegen een redelijke prijs, waarbij patiënten en zorgverleners samen beslissen én zorg die zo dicht mogelijk bij de patiënt is georganiseerd. Het gaat meer over gezondheid, minder over ziekte.

Daarnaast sluit deze subsidieoproep aan op ontwikkelingen op het gebied van zeggenschap van V&V-professionals. Per 1 juli 2023 is zeggenschap in de [Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg](#) (Wkkgz) vastgelegd. Met deze wijziging moet de zorgverlener die zorg verleent aan zijn cliënten, in de gelegenheid zijn gesteld om invloed uit te oefenen op het beleid, voor zover dat beleid direct van belang is voor hun bijdrage aan het verlenen van goede zorg. De verwachting is dat het werken volgens de laatste stand van de wetenschap bijdraagt aan de zeggenschap van verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten. Meer informatie over 'zeggenschap' vindt u op de ZonMw-website ([Zeggenschap van verpleegkundigen en verzorgenden](#)).

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw projectidee moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Projectideeën kunnen worden ingediend door samenwerkingsverbanden in de sector Verpleging en Verzorging. Het samenwerkingsverband bestaat uit tenminste 1 of meerdere Nederlandse zorginstellingen³ en 1 of meerdere Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht⁴, aangevuld met 1 of meerdere (publiek gefinancierde) Nederlandse onderwijsinstellingen.

De volgende partij(en) kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- 1 of meerdere zorginstellingen die zorg verlenen die voorkomt op de Beter Laten/Beter Doen lijsten voor de verpleging en verzorging
- 1 of meerdere Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU-staatssteunrecht

³ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

⁴ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

- 1 of meerdere (publiek gefinancierde) Nederlandse onderwijsinstellingen

De formele hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke van de subsidieaanvraag is een Nederlandse zorginstelling. Voor deze subsidieoproep geldt dat samenwerking een vereiste is. Overige partijen worden betrokken door middel van een samenwerkingsovereenkomst.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁵. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen⁶ en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd. Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O⁷ is er geen sprake van (ongeoorloofde) staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting de bijlage 'Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking'.

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen en geaccepteerd is door ZonMw. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Hbo-instellingen en universiteiten worden gekwalificeerd als zowel onderzoeksorganisaties als onderwijsinstellingen. Indien zij onderdeel zijn van het samenwerkingsverband wordt uit het projectidee duidelijk welke onderzoeks- of onderwijsactiviteiten worden uitgevoerd en of zij dus als onderzoeksorganisatie, als onderwijsinstelling of als beide type instellingen meewerken binnen het samenwerkingsverband.
- Mbo-instellingen worden gekwalificeerd als onderwijsinstellingen en kunnen als zodanig meewerken binnen het samenwerkingsverband. Als de subsidieaanvraag gericht is op een sector waarbij het merendeel van de professionals mbo-opgeleid is, maakt tenminste 1 mbo onderwijsinstelling onderdeel uit van het samenwerkingsverband.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

⁵ Artikel 107 VWEU.

⁶ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁷ Par. 2.2.2 [Kaderregeling O&O&I](#)

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van het projectidee verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen en de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

Subsidieoproep Beter Laten/Beter Doen: passende zorg in de verpleging en verzorging | overkoepelend project

Tegelijk met deze subsidieoproep staat een subsidieoproep open voor 1 overkoepelend onderzoeksproject, met als doel ervaring en kennis uit de gehonoreerde BLBD-(de-)implementatieprojecten te distilleren en overkoepelende conclusies te formuleren over onder andere welke winst er te verwachten is door het toepassen van BLBD-interventies (zie subsidieoproep 'Beter Laten/Beter Doen: passende zorg in de verpleging en verzorging | overkoepelend project'). De projectleiders van gehonoreerde BLBD-(de-)implementatieprojecten nemen verplicht deel aan dit overkoepelende project. Zie voor meer informatie over het doel, voorwaarden, criteria en overige informatie de [ZonMw-subsidiekalender](#).

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 3.000.000,-. Het aan te vragen subsidiebedrag bedraagt per subsidieaanvraag maximaal € 250.000,-, inclusief btw, en de looptijd van de projecten is maximaal 24 maanden.

In deze subsidieronde gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- Een eigen bijdrage en cofinanciering ter hoogte van 15% van het subsidiebedrag dat wordt aangevraagd is verplicht vanuit de bij het project betrokken zorginstellingen. Bijvoorbeeld: als u het maximale bedrag van € 250.000,- (inclusief btw) aanvraagt bij ZonMw, voert u minimaal € 37.500,- extra op als cofinanciering per betrokken zorginstelling, waardoor het totaal begrote bedrag minimaal € 287.500,- is.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoordelijkheid ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitaire medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.2 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw projectidee in het Nederlands.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Reserveer projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Op de ZonMw-webpagina [voorwaarden en verplichtingen](#) leest u aan welke voorwaarden uw subsidieaanvraag moet voldoen.
- Gehonoreerde Beter Laten Beter Doen (BLBD) implementatieprojecten nemen verplicht deel aan een te honoreren overkoepelend project.

- Projectleiders en uitvoerend onderzoekers van gehonoreerde projecten worden bij de start van het project door ZonMw uitgenodigd voor een startgesprek.
- De volgende bijlagen zijn in de projectideefase verplicht om toe te voegen:
  - [overzicht betrokken partijen](#)
  - [overzicht metingen \(betrokken zorgsectoren en te implementeren interventies\)](#)
  - [letter of commitment van betrokken partijen](#)
  - maximaal 3 A4 met figuren en tabellen, indien relevant

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

Open Access

Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).

Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).

Voorwaarden voor valorisatie

ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Deze subsidieronde is opgebouwd uit 2 fases: projectideefase en subsidieaanvraagfase. Tijdens de projectideefase beoordeelt de programmacommissie de projectideeën op relevantie en globaal op kwaliteit. De programmacommissie selecteert de projecten die het beste passen bij de doelstelling van deze subsidieoproep en het meest kansrijk zijn. Deze krijgen een advies om het projectidee uit te werken tot een volledige subsidieaanvraag.

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de subsidieaanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle subsidieaanvragen.

Voor de procedures en voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [Subsidie aanvragen in 10 stappen](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2. Specifieke relevantiecriteria

- **Interventie**
Benoem welke interventie(s) u van de geactualiseerde [Beter Laten/Beter Doen lijsten](#) gaat (de-)implementeren in welke zorgsector(en) en onderbouw de keuze vanuit commitment van alle projectpartners. Beschrijf de huidige situatie en de gewenste situatie in de deelnemende zorginstellingen. Maak een inschatting van de kosten en opbrengsten van de huidige en te implementeren interventie.
- **Implementatiekennis**
Beschrijf van welke bestaande kennis over het implementeren (in de verpleging en verzorging) u gebruik maakt.
- **Aansluiting bestaande kennis of programma's**
Beschrijf of en hoe aangesloten wordt bij bestaande kennis of programma's zoals: Landelijk Actieplan Zeggenschap, Monitor Zeggenschap, RN2Blend, [DIMPLE](#), [RENEW](#), [Tip Toolbox](#),

[implementatie coaches V&V](#), medewerkers belevingsonderzoek, Toekomstplan Arbeidsmarkt en Zorg, [Richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties](#), etc.

- **Dragvlak in de praktijk**
Het projectidee laat zien dat in de deelnemende zorginstellingen vanuit beleid en praktijk draagvlak is voor de uitvoering van het project. Toon aan dat de keuze voor (de-)implementatie van de interventie door de praktijk en beleid gedragen wordt. Laat zien dat alle relevante stakeholders (bijvoorbeeld keten- en/of netwerkinstellingen) betrokken worden in het project.
- **Reikwijdte project**
Beschrijf de reikwijdte van het project, denk aan aantallen teams, zorgverleners en patiënten die in het project bereikt gaan worden. Concretiseer de omvang van de populatie (prevalentie/incidentie) die jaarlijks in aanmerking komt voor de te onderzoeken interventie. Benoem ook de kansen voor gebruik van projectresultaten op grotere schaal.
- **Borging**
Licht toe hoe u de projectresultaten op de lange termijn wilt borgen.
- **Resultaten**
Beschrijf welke resultaten en producten uw project oplevert voor wetenschap, praktijk, onderwijs en patiënten én op welke manier deze breed toegankelijk en toepasbaar worden gemaakt. In het voorstel is in ieder geval aandacht voor welke winst (in termen van effectiviteit, zeggenschap, kosten, tijd, duurzaamheid of leed) er te verwachten is door het toepassen van BLBD-interventies. Laat bijvoorbeeld zien hoe de relatie met passende zorg gemaakt wordt door een inschatting te maken van de (financiële) opbrengsten van het werken volgens BLBD-interventies.
- **Onderwijs**
Als uw project onderwijsproducten gaat opleveren, geeft u aan op welke manier die producten (online) toegankelijk gemaakt worden en breder ingezet kunnen worden na afloop van het project. U geeft aan wat deze producten kunnen betekenen voor werkend personeel, post initieel onderwijs en/of initieel onderwijs, en of deze geschikt zijn voor mbo, hbo en/of wo niveau. Ook geeft u aan op welke manier u het onderwijs tijdens het project betreft bij de totstandkoming van de producten en hoe u het onderwijs daarna betreft bij de verspreiding daarvan.

4.3. Algemene relevantiecriteria

- **Diversiteit**
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.
- **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw projectidee hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.
- **Impact**
Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om de resultaten van het (de-)implementatieproject te verspreiden en implementeren. Geef aan hoe nieuwe kennis en kunde wordt gebruikt in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de pagina over impact versterken](#).

4.4. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Het is helder, concreet en bondig beschreven wat het project beoogt. Er vindt een toetsing plaats op helderheid en reikwijdte. De doelstelling is SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden) geformuleerd. Het is concreet wat beoogde opbrengsten zijn en voor wie deze zijn bedoeld.

- **Plan van aanpak**
  - **Interventie**

Onderbouw en beschrijf welke BLBD-interventie(s) centraal staan in het project en op welke zorgsector(en) het project zich richt. Concretiseer de relatie met passende zorg en zeggenschap.
  - **Tijdsplanning**

Het plan van aanpak is helder en concreet beschreven met een duidelijke tijdsplanning per fase. Beschrijf hoe, door wie en met wie welke werkzaamheden worden uitgevoerd.
  - **Methoden en analyses**

Beschrijf de gekozen implementatie- en onderzoeksmethoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing.
  - **Meetinstrument**

Motiveer uw keuze voor het gebruik van bestaande valide en betrouwbare (meet)instrumenten (denk aan IPNG, A tot Z scan, QoL, [Richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties](#) etc.).
  - **Proces- en uitkomstmaten**

Maak aannemelijk dat de geselecteerde interventie(s) na afronding van het project geïmplementeerd en geborgd zijn in de zorginstelling. De resultaten van het voorgestelde onderzoek geven daarnaast inzicht in:

    - Waarom de BLBD-interventies nog niet zijn ge(de-)ïmplementeerd.
    - Welke determinanten van invloed zijn op het succesvol (de-)implementeren van deze interventies. Denk hierbij bijvoorbeeld aan belemmerende/bevorderende factoren op het gebied van de organisatie, patiënt en professional (zeggenschap).
    - Hoe het werken volgens de BLBD-interventie wordt ervaren door zorgprofessionals, zorginstellingen en patiënten.
    - Wat het werken volgens de BLBD-interventie oplevert voor V&V-professionals, zorginstellingen, patiënten, onderwijs én de uitdagingen in de zorg zoals opgenomen in het [Integraal Zorgakkoord](#).
    - Hoe het werken volgens BLBD-interventies duurzaam geborgd kan worden.
  - **Betrokkenheid V&V-professionals**

Laat zien hoe verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en verzorgenden actief betrokken worden bij het opstellen van het plan van aanpak, de uitvoering daarvan en de borging van resultaten. Op deze manier draagt het project bij aan de zeggenschap van de V&V-professionals.
- **Haalbaarheid**

Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Laat bijvoorbeeld zien hoe deelname aan het project voor de betrokken V&V-professionals wordt gefaciliteerd in tijd en middelen. Beschrijf ook de kansen en risico's voor de haalbaarheid en hoe u deze risico's het hoofd gaat bieden.
- **Projectgroep**

De samenstelling van de projectgroep, inclusief de expertise van de leden van de projectgroep en de rollen en taken die de leden in de projectgroep op zich nemen, is beschreven én de wijze waarop wordt samengewerkt. Bij voorkeur is een hoogleraar verplegingswetenschap onderdeel van de projectgroep. Daarnaast is er minimaal expertise aanwezig op het gebied van:

  - Praktiserende verpleegkundigen, verzorgenden en waar van toepassing verpleegkundig specialisten.
  - Het perspectief van de patiënt en naaste. Zie voor informatie over hoe patiënten te betrekken bij onderzoek het [Participatiekompas](#).
  - Implementatie, onderzoek en onderwijs.

4.5. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant
Kwaliteit			
Goed	1	3	afwijzen
Voldoende	2	4	afwijzen
Matig	afwijzen	afwijzen	afwijzen
Onvoldoende	afwijzen	afwijzen	afwijzen

Beoordeling van de uitgewerkte subsidieaanvragen, na de projectideefase:

Subsidieaanvragen worden zowel op relevantie voor het programma als op kwaliteit beoordeeld. Externe referenten beoordelen de kwaliteit. De programmacommissie geeft een eindoordeel over de relevantie en kwaliteit. De programmacommissie prioriteert de subsidieaanvragen met behulp van de bovenstaande matrix. In de matrix weegt relevantie zwaarder dan kwaliteit. Een subsidieaanvraag dient minimaal relevant te zijn en minimaal van voldoende kwaliteit te zijn om in aanmerking te komen voor honorering.

Verder draagt de commissie zorg voor een evenwichtige spreiding van de honorering over de verschillende zorgsectoren en BLBD-interventies. Projectideeën die BLBD-interventies (de-) implementeren in meerdere sectoren worden hoger geprioriteerd.

Dat kan betekenen dat een hoog scorend projectvoorstel niet gehonoreerd wordt in een sector waar meer honorabele projecten zijn ingediend, ten gunste van een lager scorend (maar wel honorabel) projectvoorstel uit een andere sector of een projectvoorstel waarin (de-)implementatie in meerdere sectoren plaatsvindt.

Bij gelijk scorende projectvoorstellen op relevantie en kwaliteit in bovenstaande matrix vindt verdere prioritering plaats op basis van geografische spreiding.

4.6. Tijdspad

Online vragenuur	24 oktober 2023, 13.00uur
Deadline indienen projectidee	12 december 2023, 14.00 uur
Ontvangst advies programmacommissie	maart 2024
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	7 mei 2024, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	11 juni 2024
Deadline indienen wederhoor	28 juni 2024, 14.00 uur
Besluit	Eind september 2024
Uiterlijke startdatum	1 februari 2025

Als ZonMw in totaal meer dan 45 projectideeën ontvangt, wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande planning haalbaar is. In verhouding tot het aantal subsidieaanvragen kan ZonMw de planning aanpassen naar een realistisch tijdspad.

5. Indienen

5.1. Indiening via Mijn ZonMw

Projectideeën kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een projectidee is 12 december 2023, om 14.00 uur.

Het in te vullen aanvraagformulier vindt u in [MijnZonMw](#). Hieronder ziet u een overzicht van welke bijlagen u bij een projectidee en bij de uitgewerkte subsidieaanvraag moet indienen:

Projectidee	Uitgewerkte subsidieaanvraag	Na honorering en voor de start van het project
Overzicht betrokken partijen (zie bijlage)	Gespecificeerde begroting volgens ZonMw-format	Getekende Samenwerkingsovereenkomst
Overzicht Metingen (zorgsectoren en interventies) (zie bijlage)	Concept samenwerkingsovereenkomst (ongetekend)	
Letter of commitment van betrokken partijen		

5.2. Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw projectidee digitaal indient, een Word-versie van uw projectidee te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw projectidee eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de subsidieaanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van verplegingenverzorging@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4. Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met het ZonMw V&V-programmateam via verplegingenverzorging@zonmw.nl of 070 349 54 66.

Online vragenuur: 24 oktober 2023

Op 24 oktober 2023 van 13.00 tot 14.00 uur is er een online vragenuur over de inhoud van deze subsidieoproep. U kunt zich aanmelden voor het vragenuur via verplegingenverzorging@zonmw.nl. Vermeld in de onderwerpregel van uw bericht 'vragenuur subsidieoproep BLBD-implementatie' en in het bericht zelf de vragen die u heeft.

5.5. Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6. Downloads en links

Op de ZonMw-website leest u meer over:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Subsidie aanvragen in 10 stappen](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)

- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [V&VN thema Beter Laten](#)
- [Beter Laten, Beter Doen en Beter Onderzoeken lijsten voor verpleegkundigen en verzorgenden](#)
- [Programmapagina Verpleging en Verzorging](#)

Bijlagen

- [Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)
- [Model Letter of Commitment](#)
- [Overzicht betrokken partijen](#)
- [Overzicht metingen \(betrokken zorgsectoren en te implementeren interventies\)](#)

Bijlage: Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
  - a. ten minste 2 onafhankelijke partijen;
  - b. waarvan ten minste 1 partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁸ en 1 partij die kwalificeert als onderneming, die
  - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
  - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
  - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
  - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
  - g. de projectresultaten delen, en
  - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
    - i. opleiding
    - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁹
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁸ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁹ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw-website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden de [ZonMw-website](#).

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- De resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden.
- De uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar'.
- De onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelte-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.